

PARASTASUL

Valentin Bibescu și-a dat seama abia târziu, în școală, că poartă un nume faimos. Profesorii, de altminteri, îl priveau cu destulă circumspecție fiindcă numele nu le suna confortabil. Trimitea spre o altă țară, o lume a boierilor, a oamenilor bogați, cu ifose, care nu vorbeau românește decât cu slugile. Profesorii, mai exact tovarășii profesori, predau și ei ce prevedea buchea manualului și în nici un caz nu erau niște nostalgici față de alte vremuri. Tocmai de aceea apariția unui asemenea nume care, dacă mai există, își are locul numai în manual, nu și în realitatea de zi cu zi, le dădea frisoane. Bibescu, Sturdza, Catargi, Lahovary, poate Brâncoveanu era ceva mai convenabil deoarece, belit de turci, intra în panteonul eroilor naționali, pe când ceilalți făcuseră parte din tagma exploataților sau, dacă termenul e prea dur, din aceeași lume, nefirească, a specimenelor cu sânge albastru. Valentin Bibescu își chestionase tatăl privind originea numelui, dar nu primise nici o lămurire. În mod sigur, nici acesta nu știa mare lucru. Putea, la o adică, să fie pură întâmplare și deci să nu existe nici o înrudire cu familia vestită.

Barbu Bibescu fusese medic, un chirurg remarcabil care opera cu ochii închiși. Putea să bea până la patru dimineața iar la șapte era la spital, unde-și începea munca. Într-o carieră de mai bine de 40 de ani nu avusese nici un accident și nici un pacient nu s-a plâns. Valentin își respecta tatăl, dar nu-i accepta limitele. Pentru un medic serios, spunea el, e mult prea agnostic. În scurt timp nu va mai fi medic, ci croitor. Va tăia și va coase, atât! Odată, îndrăznise să aibă cu tatăl său o asemenea discuție, dar se lovise de o nedorită opacitate. Chirurgul se dovedea de fier în clipa în care cineva voia să-i aducă aminte de faptul că

omul e mai presus de organele sale și că duhul, în momente de criză maximă, rezolvă ceea ce mâinile celui mai priceput medic nu realizează. În aceeași direcție a negării celor impalpabile se situa și atitudinea pe care o avea față de nume. Bibescu? De unde vrei să știu de ce mă cheamă așa? Oi fi neam cu boierii? Dar dacă sunt cu ce mă încălzește? Știu doar că m-au luat la puricat cei de la Cadre de m-au trecut toate apele. Se pare că bunicul ar fi fost înfiat de unul Emanuel Bibescu, care nu avea copii, dar înfierea a rămas numai pe hârtie deoarece înfiatul nu s-a ales cu nimic. Adică boierul acela a făcut gestul doar de florile mărilor, nu i-a lăsat bunicului o firfircă, în afara numelui care i-a atârnat de gât ca o piatră de moară, și apoi de gâtul lui tata iar până la urmă atârână și de gâtul tău...

În ziua când au avut respectiva discuție, își amintea el, fusese la un parastas pentru că se împlineau șapte ani de la decesul cuiva din familie. Medicul chirurg Barbu Bibescu era primit în sfântul lăcaș cu mult respect de parcă ar fi fost protopop sau chiar episcop. Nu se putea spune că nu-i plăcea să se bucure de o asemenea cinste, dar pe de altă parte știa că nu are nici o legătură cu ce se întâmplă în spațiul acela bisericesc. De aceea se jena în momentul în care preotul venea spre el cu brațele deschise. Se jena, se scuza, părinte, eu nu prea sunt familiariizat cu chestiunile astea. Din fericire, fiul meu, tot medic, mai citește cărți cu tematică religioasă și cu el deci te-ai putea întreține mata... Valentin nu-l auzise niciodată pe tatăl lui vorbind astfel, dar nu-i era greu să-și imagineze schimbul de replici dintre cei doi. Spre deosebire de Bibescu senior, bărbat înalt și osos, el era scund și dolofan. Nu-și putea explica diferența, dar știa că el a fost mereu o persoană visătoare, alergând după cai verzi pe pereți. De când aflate cine au fost Bibescuții nu-și mai găsisese liniștea. În anii petrecuți în Franța mersese pe urmele lui Antoine Bibescu, diplomatul celebru, prieten cu Proust, văr primar cu aviatorul George Valentin, al cărui nume, vai, îl purta, soț al nu mai puțin faimoasei Martha. Căutase străzile și cafenelele pe unde aceștia, cu decenii în urmă, se plimbaseră și conversaseră. I se părea că aerul pe care-l respira era

același cu aerul de odinioară. Odată, prin păienjenișul de străduțe care înnegreau harta Parisului, a descoperit o cafenea la intrarea căreia era fixată o plăcuță de alamă, cu un înscris șters, poate din cauza faptului că mulți îl tot pipăiseră cu buricele degetelor. Reieșea că acela fusese locul frecventat de scriitorul Marcel Proust împreună cu prinți din micuțul regat al României. A intrat acolo și s-a așezat într-un fotoliu adânc de catifea. Catifeaua era roasă și tare mult ar fi vrut să creadă că fotoliul nu mai fusese tapițat de pe vremea lui Antoine și a celorlalți. A trăit intens emoția și cu adevărat s-a simțit transportat înapoi în timp, în acei ani când Europa nici nu-și imagina în ce coșmar va fi aruncată. A băut o cafea diluată, care i se părea că nu se mai isprăvește, adusă lui de un chelner cu o figură visătoare până la a fi neobișnuită. Nu-i venea să creadă că omul are o asemenea înfățișare, dar imediat după incredulitate a urmat starea de angoasă. Valentin nu uitase acele momente care-l făcuseră să frisoneze și din turist benign se transformase în călător asediat de ciudățenii. S-a uitat după acel chelner, dar parcă-l înghițise pământul. În local nu mai erau decât chelnerițe, de diferite vârste, unele tinere, fășnețe, altele cucoane pe care statul prea mult în picioare le obosea. Urcat după câteva zile în avion ca să se întoarcă în țară, era tot preocupat de persoana aceluia care-i servise cafeaua și care, da, asta-l speriasc, avea aerul unei fantome. Dar de atunci trecuse o groază. Și tatăl lui se dusese pe lumea cealaltă, urmat la scurtă vreme de soție. Recepționase cele două decese ca pe niște lovituri cu sacul de nisip, care nu lasă urme vizibile, dar produc hemoragii interne. Era pe nepusă masă orfan. Cu toate că la vârsta pe care o avea, numit în acest fel suna aproape caraghios, nu putea să îndepărteze suferința de-a se ști și de-a se simți singur. În condițiile acelea a și cunoscut-o pe Octavia, al cărei nume de familie îl gădila, făcându-l să râdă și să alunge gândurile negre. O chema Repejor, ceea ce i se potrivea de minune, deoarece era o fată mereu grăbită, ușor uitucă, și când își dădea seama că din cauza grabei scăpase din vedere ceva esențial, avea un fel al ei minunat de-a se învinui: Vai, ce căscată sunt, care îl înduioșa pe

celălalt și abia se abținea să nu o ia imediat în brațe. Valentin a luat-o în brațe, iar brațele lui nu s-au mai desfăcut. S-a pomenit înșurat în doi timpi și trei mișcări, deși nici unuia nu-i venea să creadă că trecuseră atât de ușor pragul în fața căruia alții se căznesc luni și luni iar până la urmă, boală lungă, moarte sigură, renunță. Ea lucra la o editură cu un profil eterogen. Publicau mușteriii de toate. Mălaiul și-l câștigau de pe urma colecției „practic” unde apăreau tot felul de broșuri care explicau de ce e nevoie să mâncăm sănătos sau să facem mișcare sau să bem doi litri de apă pe zi, dar titlul care s-a vândut cel mai bine a fost semnat de un preot care demonstra științific ce importantă prezintă spunerea rugăciunii în fiecare seară, înainte de culcare. Octavia îngrijea asemenea colecții și era foarte mândră de activitatea ei profesională. Când a văzut că nu o mai cheamă Repejor, deși tocmai numele ăsta era șarmul ei, ci Bibescu, s-a umflat și mai mult în pene.

O aștepta acum de mai bine de jumătate de oră să se dichi-sească și tot nu terminase. Mergeau tot la un parastas. Valentin se gândea că o asemenea coincidență o avea vreo semnificație, de vreme ce își amintise taman atunci de parastasul din trecut, unde îl însoțise pe tatăl său care, la mai puțin de două luni de la acea participare, trecuse în lumea dreptilor. El era un medic reflexiv, care nu vedea rostul profesiei sale dacă nu o încadra într-un tablou amplu al celor două vieți îngemănate, viața de aici și cea de dincolo... În timpul unor discuții informale spunea de altminteri că degeaba luptă el, ca medic, împotriva suferinței și deci încearcă astfel să amâne moartea, dacă nu este în stare ca, din când în când, să schimbe perspectiva și să vadă existența omului și din punctul de vedere al aceluia care nu mai este pe pământ și de acolo de unde o fi privește înapoi... Evident, îndrăzneala unei asemenea abordări trebuia drastic cenzurată deoarece nu găsea parteneri de conversație care să agreeze așa ceva. Nu ar fi fost, Doamne ferește, repetit, dar nici nu simțea susținere. Adică ajungea să vorbească de unul singur, tolerat până la un moment dat, după care auditoriul se plictisea și, fără să i se spună, înțelegea că e cazul să

tacă. Acasă desfășura gândurile tot cu sine însuși. Din acest motiv se zbătuse să-și găsească un duhovnic împreună cu care să poată descâlci asemenea ițe. Din nefericire, nu dăduse peste persoana dorită sau, se gândea el cu adâncă amărăciune, așa ceva nici nu mai există. Toți preoții de bună condiție pe care-i cunoscuse ocoleau subiectul și făceau aceasta cu atâta înverșunare încât se simțea cu totul stingherit, convins că se vârstă acolo unde nu-i fierbea oala. Rumega în sine cu o îndârjire nediminuată: Bun, de acord, chestiunile acestea nu-s de nasul meu, dar de al altuia ar trebui să fie. Și atunci nu am dreptul să-l întâlnesc pe acel părinte care ar gândi ca mine și poate m-ar și îndruma puțin? Părintele, totuși, nu a apărut. Dacă era uneori abătut, cauza aici trebuia căutată. Toți preoții, fir-ar să fie, cu care avusese de-a face se eschivaseră.

– Stimate domn, venea reacția invariabilă, astea-s chestiuni atât de gingașe încât nu avem căderea să le tulburăm. Ce se întâmplă cu sufletul omului după moarte reprezintă taina tainelor în care nici noi, slujitori ai Sfântului Duh, nu trebuie să ne amestecăm. Desigur, putem să facem speculații, cu alte cuvinte, să filosofăm, dar unui preot, să știți, domnu' doctor, nu-i e îngăduit s-o ia pe arătură, precum fac liber-cugetătorii. Noi avem un canon de la care nu ne abatem.

Ce să mai facă el, Valentin Bibescu, în fața unui asemenea răspuns? Se supunea, dar nu era deloc satisfăcut. Insatisfacția sporea parcă de la o zi la alta. Și uite că azi mergeau la un parastas, în centru, la biserica Doamnei, la părintele care avea un nume cu totul nepotrivit ocupației sale, Crășmaru, dar așa e și cu numele astea, nu noi ni le alegem... Nici el nu și-l alesese pe Bibescu, care-l onora, dar într-un fel îl și strivea. Octavia era în cele din urmă gata. Apăru în fața lui cu acel aer juvenil care, în pofida trecerii timpului, nu se alterase câtuși de puțin. Era tot ființa aiurită de care se îndrăgostise, iar sentimentul rămăsese același, fără urmă de veștejire. Faptul că o iubea ca la început, cum sună versurile unei romane, îl bucura cu adevărat și-l convingea că, la momentul respectiv, făcuse cea mai bună alegere. Avea numeroși colegi care-și smulgeau părul din

cap pentru că-și pusese ră pirostriile cu cine nu trebuie și acum trăgeau ponoasele. Alergau cu limba scoasă după amante, dar care erau scumpe, perverse, dacă nu primeau tot ce doreau, îl șantajau pe domnul doctor cu un scandal de pomină. Și neavând încotro trebuiau să plătească până la ultimul eurocent. Doar că viața rămâne la fel de neîmplinită. Valentin nu știa cum să-i sfătuiască, mai ales că, fiind frământat de cu totul alte probleme, nu rezona cu ei în nici un fel. Să le fi spus să meargă mai des la biserică ar fi sunat comic. Erau persoane cu grade academice, profesori, conferențieri, în fața lor, el, simplu neurolog, fie și medic primar, nu putea să deschidă gura.

Octavia era gata de plecare și chiar părea să-i reproșeze că dormitează în fotoliu. Se îmbrăcase elegant de parcă ar fi mers la un bal și nu la o pomenire, făcută și aceasta într-o biserică încă în curs de renovare, cu schele care micșorau spațiul dinăuntru. Alesese un taior alb ireproșabil, având gulerul tighelit cu un fir de mătase grenă. Poșeta era tot grenă, din piele fină care fâșâia la fiecare mișcare. Lui Valentin îi plăcea s-o vadă elegantă, dar pe de altă parte considera că uneori femeia exagerează. Vedeă în luxul ei expresia unei vanități dezagreabile. Adică ea voia să arate că e cineva, că nu se amestecă cu sărăntocii, că nici din categoria aceloră cu un venit mediu nu face parte. Până la un punct, dorința aceasta nu era greșită întrucât talmeș-balmeșul social a ajuns de nedescris încât nici nu mai știi cine e om de o anumită condiție și cine-i terchea-berchea... Totuși, în sinea lui, nu privea cu ochi buni etalarea aceasta. Și iar se gândea la Bibești și la statutul lor social amețitor. I-ar fi plăcut să fie împreună cu ei, să voiajeze lejer, cu sentimentul că tot ce are e ceva de la sine înțeles, care i se cuvine, și nu efectul unei înavuțiri galopante. Până la urmă, aceștia au fost cu adevărat oamenii care au înțeles ce e bogăția, o chestiune de rasă și nu de ambiție.

Au plecat atunci la biserică oarecum nervoși fiindcă se aflau în întârziere. Tot drumul ea i-a reproșat că este distrat și nu știe să-și împartă timpul cum se cuvine. De fapt, nici ea nu era departe de o asemenea caracterizare. Până la urmă, defectele

fiecăruia se răsfrânseseră asupra celuilalt. Stările de visare ale lui Valentin veniseră în completarea felului ei repezit de-a fi și reciproc. Se simțeau bine împreună doar în momentele în care deveneau conștienți de propria lor vulnerabilitate. Octavia exclama de multe ori: Ce ne-am fi făcut dacă nu am fi avut bani? Am fi ajuns ca toți amărății care trag de o sută cât pot. Numai să mă văd așa și mi se face rău! Valentin nu prea era atent la tot ce spunea ea, dar uneori exclamațiile îl tulburau. Femeia, distrată și uitucă, din când în când punea degetul pe rană și apăsa al dracului de adânc. Atât de adânc încât urlai de durere... Nu tu ești de vină că nu avem copii? ataca ea uneori fără nici o avertizare. Nu tu mi-ai împuiat capul că un copil în ziua de azi e o calamitate? Și nu atât pentru părinții care l-or scoate, doar ei știu cum, la liman, ci pentru el, care se trezește aruncat într-o lume mizerabilă... Și atât de bine ai vorbit încât, fir-ar să fie, m-ai convins. Cine ar fi crezut una ca asta? Și măcar dacă te-aș fi prins cu vreo amantă, dar nici de atâta nu am avut parte. Sunt sigură că mai ai pe cineva... Crizele acestea de gelozie se tociseră însă cu timpul. Erodarea avusese loc deoarece Valentin nu le-a pus niciodată la inimă. Furia ei îl lăsase mereu rece, ceea ce constituia o pavază impenetrabilă. Oricum, călătorea uneori atât de departe cu gândurile încât nu se putea lăsa impresionat de niște fleacuri. Da, el îi spusese că lumea e mizerabilă, doar că nu făcuse aceasta dintr-o perspectivă profană, mărginită, accesibilă omului mediocru care, din senin, se supără pe toate și pe tot. El, criticând lumea contemporană, avusese în vedere *kali yuga*, *l'âge sombre*, simțea că ochii îi sunt arși de razele înghețate plecate dinspre Hiperborea, metafizica cea mai severă, care nu cruță nici un compromis și nu-l cruța nici pe el. De aceea critica, altfel s-ar fi purtat ca toți tolomacii. Dar Octavia fusese mai sensibilă decât își imaginase. Ideile lui încolțiseră în pământul reavăn al minții ei iar acolo realizaseră niște încrucișări al căror rezultat era tocmai absența copilului. De fapt, fusese și o cauză medicală foarte precisă, o incompatibilitate între codurile lor genetice, dar femeia nu-și apleca auzul spre asemenea explicații... științifice. Ea știa una

și bună, aceea că el își exprimase împotrivirea și, supusă, se conformase. Timpul, ca întotdeauna, pe deasupra capetelor și inimilor lor, suveran, se torcea pe sine nemilos.

În biserică era destulă lume, deoarece parastasul nu era individual, ci colectiv, așa că se pomeneau alături persoane care nu aveau nici în clin, nici în mănecă unele cu altele. Pe Octavia o enerva o asemenea situație și considera că nu e normal ca toți morții să fie puși laolaltă, la grămadă. Sunt doar morți și morți, voia ea să argumenteze. Unul care de-a lungul vieții a fost cineva nu se compară cu altul care a tăiat toată ziua frunză la câini. Valentin încerca s-o aducă pe calea cea dreaptă, explicându-i că susține un punct de vedere foarte limitat, cu totul nepotrivit viziunii integratoare. După moarte, să fie limpede, spunea el, suntem toți la fel, aceasta nu în sensul că nimic din ce a fost înainte nu mai contează, dar meritele de pe pământ nu mai pot avea aceeași greutate pe lumea cealaltă. Un amărât, dacă a crezut sincer, e mult mai important decât un fariseu bogat care, deși a făcut-o pe milostivul, tot uscat are sufletul. Ca să nu mai spunem că, dincolo, tocmai fiindcă nu mai e ca aici, capacitățile personale își pierd din însemnătate și, ca să ne putem mântui, e nevoie de unire, să ne ținem unii de alții și să tragem cât putem de raza care, din când în când, mai coboară spre bietele suflete. De aceea se și fac parastase colective tocmai pentru a accentua ideea de solidaritate care dincolo joacă un rol covârșitor. Teoria lui era până la un punct încântătoare, dar femeia mârâia exprimându-și astfel dezacordul, cu toate că ceva-ceva din ce auzise nu o lăsase indiferentă.

Acum amândoi în biserică pusese ră mâinile pe umărul celui din față. Ea, pe umărul lui, iar Valentin, pe umărul osos al altei femei. Toată adunarea era dispusă radial, în centru aflându-se preotul Crâșmaru care vorbea cu miez și în orice caz evita formulele luate de gata. „Dacă ne gândim la adormiții noștri, să știți că aceasta nu e simplă reamintire, ci săgeată plecată spre teritorii îndepărtate”. Pe Valentin îl frapase mereu aspectul preotului care contrazicea numele. Numai a crâșmar nu arăta. Era suplu, ca o felină, fără cearcăne, fără pic de paloare. Părea

să aibă o sănătate de fier, călită în urma unui regim de viață controlat, dacă nu chiar ascetic. Era însă și un preot modern care nu-și mai lasă barbă, se duce la croitor ca să-i ajusteze sutana pentru a nu cădea pe el prea larg, iese oricând la cafenea pentru a purta o discuție fie și în contradictoriu cu persoane ale societății civile. Valentin îl aprecia pentru larghețea prin care reușise să învingă anumite inhibiții ale clerului dintotdeauna. De asemenea, mai știa că părintele, chiar dacă lasă impresia că face concesii lumii moderne, are convingeri de neclintit, care făuresc în persoana sa edificiul indestructibil al credinței. Alți reprezentanți ai clerului, deși par că descind din Evul Mediu și vorbesc numai în pilde duhovnicești, nu mai au nimic în suflet și, luați la bani mărunți, sfârșesc prin a-și recunoaște ateismul. Valentin știa bine toate acestea și, chiar dacă voia să îndepărteze sentimentul de dezgust, până la urmă tot i se făcea de ducă. De aceea, ținea enorm la Crâșmaru, considerându-l un om cinstit, în care putea avea încredere și prin încredere la rândul lui să-și consolideze credința. Parastasul luase sfârșit și urma etapa împărțirii pachetelor. Fiindcă majoritatea celor veniți făceau parte din categoria acelor care nu prea se uită la bani, și pachetele pregătite pentru pomană nu erau compuse din două felii de pâine și un ou răscopt, ci promiteau un veritabil festin pentru nevoiașul care salivează încontinuu și, până să se înfrupte, nu se mai îndură să admire belșugul prăvălit peste el. Și pachetul lor, al Bibeștilor, era considerabil. Octavia pusese acolo toate bunătățile, până și somon afumat, tort de ciocolată, ce mai, era acolo o întreagă nebunie iar foșgăiala amărăților devenea din ce în ce mai enervantă deoarece ei adulmecaseră și, cu toate simțurile excitate, pierzându-și răbdarea, mai aveau puțin și s-ar fi năpustit asupra pomenii. Octavia îi șopti bărbatului: Hai să plecăm mai repede, mi se face rău... Se debarasară de pachete și o luară repezător spre ieșire. De aia m-a chemat pe mine așa, a comentat femeia, fiindcă sunt iute de picior când trebuie... Dar în fața porții de la intrare, dincolo de care ar fi fost complet liberi, s-au trezit opriți de o persoană

bizară, care legăna o sacoșă soioasă, din care scoase un pachet învelit în hârtie de ziar, pe care l-a întins lor.

– Vă rog, primiți, e pentru fiul meu care a murit la douăzeci de ani. Am pus și eu aici ce mi-am permis...

Vocea lui era moale și totuși insidioasă. Te pătrundea până la os, ca igrasia perseverentă. Nu era glasul stins al omului doborât de suferință, nici nu emitea o sonoritate neutră care nu deranjează, ci cu totul altceva, care intră nestingherit în suflul aproapelui, învingând orice împotrivire. Valentin s-a uitat la om și pentru o clipă a crezut că nu-l vor mai ține picioarele. S-a controlat cât a putut, dar echilibrul era din ce în ce mai precar. A apucat-o de braț pe Octavia care, din fericire, nu a citit nimic din zbuciumul lui. Era însă foarte nervoasă și, de la sine înțeles, îi era scârbă de pachetul care li se vâra sub nas. Știa că nu are voie să refuze, dar îi era și silă să pună mâna pe chestia aia. Cine știe câți microbi colcăie acolo? Lui Valentin însă îi treceau prin minte alte gânduri care nu numai că-l uimeau prin conținutul lor, dar și faptul că putuseră să-i cuture mintea, doar ca simplă tendință cognitivă, era la fel de stupefiant. Omul din față semăna izbitor de bine cu acel chelner din cafeneaua pariziană din urmă cu mulți, mulți ani. Și nu era atât o asemănare bazată pe date fizionomice, cât faptul că respirau același aer, de parcă distanțele în timp fuseseră abolite iar cei doi trăiau într-o deplină simultaneitate. Valentin a simțit că nu mai are putere tocmai fiindcă nu se putea îndoi de ceea ce vedea. Era o realitate neîndoielnică, pe care nici măcar ușoara incertitudine care însoțește halucinațiile nu o atenuează. Omul acela amărât și slinos care le oferise drept pomană pachetul cu mâncare nu avea față. La început, nici nu-și dăduse seama de faptul acesta care, prea evident, putea fi, paradoxal, trecut cu vederea. Apoi fusese cuprins de o neliniște inexplicabilă pentru ca în cele din urmă să pună totul pe seama similitudinii cu ospătarul din trecut. Omul, pur și simplu, nu avea față. O ceață sau o pâslă alburie îi acoperea figura și, doar prin pipăire, cine ar fi dorit ar fi identificat nasul, ochii, gura. Omul părea înghițit de o pâclă de forma unui clopot care, pe măsura

ce se umfla, semăna cu gogoșa viermelui de mătase. Firele care țeseau acest înveliș îmbrăcau fața omului făcându-l de nerecunoscut. Dar nici nu mai putea fi vorba de vreo îmbrăcăminte dacă dedesubt nu era nimic... De fapt asta l-a și speriat pe Valentin. Sperietura s-a amplificat din clipa în care și-a dat seama că numai el observă înfățișarea neobișnuită a cetățeanului. Octavia era străină de ceea ce pe el îl tulbura. Să-i atragă atenția nu ar fi avut sens. I se făcuse chiar frică de om, care, cine știe, poate asta și aștepta, ca el să deconspire secretul pentru a deveni apoi violent, ripostând astfel față de indiscreția comisă. Poate nici nu era om, ci o vietate provenind dintr-o altă dimensiune a universului, un *alien*, termen care circula de altminteri pe buzele multora, care-i inspira până și pe textierii de muzică ușoară, pe scenariști, doar că erau simple confecții speculative, marfă de consum pentru a-i excita pe clienții abulici... De data aceasta caracterul de *alien* era ceva concret, acut, care-l puna pe el în situația de-a se îndoi de sănătatea sa mintală, sau de-a considera că în sfârșit barierele dintre lumi au fost sparte și aceia care până atunci nu aveau voie să se confrunte, de acum încolo se vor izbi unul de altul, cu riscuri incalculabile. Octavia, într-un târziu, a luat pachetul, dar cu vizibilă scârbă, fapt care nu l-a deranjat pe cetățean. Dimpotrivă, era atât de încântat încât s-a repezit să-i sărute doamnei mâna. În ultimul moment, Octavia și-a retras-o, schițând zâmbetul omului care nu e de acord cu asemenea efuziuni. Cetățeanul însă puțin s-a sinchisit de refuz și cât ai clipi a șters-o. Valentin, dezorientat, nu știa ce să mai zică. Omul nu mai era. Putea să spună că tot ceea ce văzuse nu fusese real și, așa cum un vis e doar vis și nu mai poate fi reconstituit în toate amănuntele, secvența trăită intra în același regim al aproximației. Doar că el nu putea să ia lucrurile așa. Nu atât superficialitatea atitudinii l-ar fi incomodat, cât lășitatea. Cu alte cuvinte, se deschisese o porțiță și de teamă sau din ceva mai jos decât teama nu îndrăznea să privească? Evident, firida aceea nu a stat să-l aștepte și s-a închis cu rapiditate. Cu toate acestea, ca dovadă a faptului că nimic nu fusese iluzoriu, se afla în posesia

pomenii. Pachetul de mâncare, învelit în hârtie de ziar, vrând poate să se pună în evidență, aproape că strălucea în mâna Octaviei sau între degetele ei fiindcă îi era atât de scârbă încât nu putea să-l apuce cu toată mâna.

Ce facem? l-a întrebat ea, Îl aruncăm?

Valentin s-a speriat strașnic auzind ce are e gând să facă.

– Nu, nu se poate...

– Doar nu ai de gând să mănânci ceva de aici, se revoltă femeia. Mie mi se apleacă numai când văd, dar să mai pun și gura...

Au făcut câțiva pași pe bulevard până în locul unde parcase mașina. Până la urmă, inevitabilul a avut loc. Trecând pe lângă un tomberon, Octavia nu s-a mai abținut și a zvârlit acolo pachetul. Scoțând apoi din poșetă un șervețel umed s-a șters pe mâini cu vădită satisfacție.

– Bine că am scăpat...

Valentin nu a zis nimic, dar se vedea de la o poștă că nu e de acord cu soluția găsită de femeie. Până acasă nu au mai schimbat nici un cuvânt. De fapt, el nici nu știa ce atitudine să adopte. S-o fi muștruluit era exagerat. Nu voia s-o facă pe habotnicul, cu toate că aruncarea la gunoi a unui pachet primit de pomană e ca și cum ai arunca tot gunoiul în capul morților cărora le era destinată pomana. Cu alte cuvinte, era un păcat, o încălcare brutală a unor rânduieli vechi, iar cine face așa ceva merită compasiunea sau disprețul acelor conștiințe de gravitate abaterii. Să-i explice însă ei toate astea? Simțea că în acele clipe, ea nu poate fi mediul cel mai favorabil de absorbție a unei asemenea predici. Dacă majoritatea oamenilor nu știu decât să străbată orizontala vieții cu un aer blajin și resemnat, frumusețea săgetează și acolo unde săgeata a străpuns rămâne o rană care nu se vindecă toată viața. Valentin nu se vindecase niciodată, dar acum continua să acuze starea de indispoziție. Octavia însă nu percepea nimic și, hodoronc tronc, fredona melodia câștigătoare a concursului de selecție pentru *Eurovision*, melodie interpretată de o tânără de peste Prut, stabilită în România, care avea un încântător accent moldovenesc.